

Universitätsbibliothek Paderborn

Unius Necessarii pars ...

Ubi agitur De Amore Dei - non in solis haerente contemplativis, & jucundis affectibus, sed parato, quidvis vel durissimum agere, & pati, si Deo id gratum fore videat: neque contento, plùs eum quibuscuncque aliis rebus amare, sed certo insuper, nihil omnino ex quibuscuncque rebus aliis amare, quod ...

Rogacci, Benedetto

Pragae, 1721

Cap. XIV. Quàm egregia complures Dei famuli prædictæ adversùs proximos charitatis documenta exhibuerint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54515](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54515)

conseruemus, quantum fieri potest, tum in animo, tum in extima oris specie hilaritatem propriam hominum, cum capitibus sibi charis agentium, utpote, quæ mirificè prodest ad spiritum fraternæ charitatis fovendum: velut è contrario tristitia, & nimia serietas magno eidem impedimento esse consuevit. Placeat Largitori bonorum omnium DEO tam eximium sui amorem nobis infundere, ut illius vi permoti, quidquid est hominum, secundùm totam, quæ proposita hìc est, perfectionem diligamus, unica hacce exercitatione implentes ambo illa amoris præcepta, *in quibus universa lex pendet.*

CAPUT XIV.

Quàm egregia complures Dei famuli prædictæ adversùs proximos charitatis documenta exhibuerint.

Natura, & pulchritudo virtutis nullis ità exprimi verbis potest; quin per opera luculentius sui specimen præbeat. Ibi simulacrum aliquod ipsius contemplamur; hìc eam ipsam præ-

præsentem habemus. Ibi sola mente, hic sensibus quoque illam percipimus. Ibi audimus, qualis esse possit, ac debeat, hic, cujusmodi etiam re ipsa sit, intuemur. Quò igitur charitatis exercitia, in capite præcedenti explicata, & distinctius ab intellectu perspiciantur, & efficacius voluntatem moveant; non abs re fuerit, in selectis quibusdam illustrium personarum exemplis vivam, sensibilem, omnibusque absolutam suis numeris illius praxim repræsentare.

2. Incipiamus à subsidiis, alienæ egestati prolixè, affluentèrque impertitis. Quod Christianæ misericordiæ officium tunc vulgarem modum egreditur, & ad peculiaris meriti gradum conscendit; cum non supervacua duntaxat, sed ipsa etiam largienti necessaria erogantur. Atque ità functus eo est magnus Patriarcha Dominicus, dum studiis etiamnum adolescens operam daret; (*Castil. Hist. p. 1. l. 1. c. 5.*) divenditis, anno frugum sterili ad communis inopiæ levamentum non aliis solum domestici usûs sui rebus, verùm etiam ipsismet libris, quibus cæteroqui nulla est literarum studio magis necessaria, chariorque supellex. Ità præclarum Seraphici Ordinis lumen, Nicolaus Factorius, solitus

Z

&

& ipse in prima adhuc ætate parato sibi à domesticis quotidiano jentaculo puerilem aviditatem fraudare, ut pauperculæ anús famem indè reficeret. (*Rho. Hist. Virt. L. 4. c. 12.*) Ità celebratus ille à Rudolpho Agricola eremi civis, qui cùm nihil pro suo victu, præter unicum panem haberet, mendico elemosynam roganti illius partem primò largitus est, móxque aliis succedentibus, quod supererat, paulatim distribuit, sinè ullo ipse remanens ad vitam tolerandam præsentis subsidio. (*Marul. Dict. & Fact. Mem. L. 1. c. 2.*) Ità alter Monachus apud Euagrium, qui non rarò solidos dies transigebat usquequaque jejunus: satis lautè epulatum se existimans, si diurno cœnobii comœatu egenos pavisset. (*Ibid.*) Ità pius ille inter Capucinos rei cibariæ quæsitior, qui manticas emendicato panis onustas domum referens, priusquam eò perveniret, quidquid congestum annonæ erat, pauperibus medio in itinere suam opem implorantibus larga manu dispertiit: acriter quidem à Cœnobiarcha objurgatus, sed approbatorem simul nactus benignitatis suæ DEUM, cujus munere factum est, ut panaria domûs arca omnino pridem vacua recentissimo pane farta appareret. (*Annal. Bolland. 4. 1597. n. 9.*)

3. Nec prætereundi sunt in eodem hoc genere seu D. Joannes Eleemosynarius, cui cum paulò mollior culcitra fuisset dono missa, primam super ea noctem somni prorsus expertem traduxit: assiduè nimirum à sua sibi conscientia exprobrari audiens, quòd commodiùs cubaret suis Dominis: sic enim pauperes appellare consueverat, in quorum subsidia vix primùm die exorto donum illud venundari iussit. (*Marul. ut sup.*) seu Quintinus Carlatius, & Nunnus Riberus, ex nostra ambo familia, quorum prior, (*Aleg. Viç. Char. an. 1556. c. 2.*) religiosam necdum vitam professus, quandocunque egenorum usus postularet, non linteis, non stragulis, non culcitris, non ipsismet parcebat vestibus: sæpe domum revertens, jam sinè calceis, jam sinè pallio, jam sinè tunica, exuviis scilicet alienæ inopiæ ultro concessis. Alter verò, dum Amboinas Indiæ insulas Apostolico ritu excoleret, nedum quidquid præterea recularum sibi esset, verùm etiam indumenta sua omnia in Neophytos illius regionis diviserat: una tantùm retenta vili, & detrita lodice, quæ cæterarum vestium locò nuditatem suam obtegebat. (*Bart. As. L. 6.*)

4. Adde his Serapionem Abbatem: qui nihil habens pecuniæ, unde obviis duobus mendicis succurreret, alteri pallium, & alteri tunicam donavit: cumque nudus sedens interrogaretur, à quonam spoliatus ita esset; ab hoc retulit, codicem Evangeliorum ostendens, qui extra se sibi unus remanserat: tametsi non multò post hunc etiam venundedit, suo illum lectitandi solatio utilitatem anteferebat, quæ proventura aliis ex illius pretio esset. (*Marul. ut sup. & in Vit. S. Joa. Eleem.*) Adde SS. Carolum Borromeum, & Thomam à Villanova, dum amplissimos suos redditus in aliorum usus expendunt, eò inopiæ redactos, ut ille (*Rho sup.*) cibi vilitate, & cubiculis duritia mendicos anteiret; hic verò neque lectuli esset Dominus, in quo diem ultimum obiit: utpote quem cuidam egenorum pridem donaverat, neque illo tunc aliter, quàm commodato utebatur. (*Lect. Brev.*) Adde Principum faminarum par nobile, Joannam Austriacam Caroli Quinti Cæsaris Filiam, & Mariam ex regio Lusitanæ sanguine Alexandri Farnesii Parmensis Ducis uxorem: quæ eam eleemosynam parvi impendit, nec magni meriti existimantes, quam ex principalis fortunæ suæ censu erogabant; laboris
eti-

etiam proprii quæstu egentibus subvenire fastagebant, tractando hunc in finem per plures noctis horas acum: & contentione quidem operis nihilo minùs indefessa, & sollicita, quàm vulgares fæminæ faciant ad propriæ levamentum inopiæ. (*Rho. sup.*) Adde Petrum illum Publicanum, qui, ceu in vita D. Joannis Eleemosynarii perhibetur, post suas omnes facultates in egenos profusas, non dubitavit, se ipsum quoque ad extremum vendere, ut etiam libertatis suæ pretio iisdem succurreret.

5, Crescit itè m piarum largitionum decus ratione peculiaris modi, quo fiunt, ut cum liberali animo, parvique faciente à supplicibus falli, neque de exploranda eorum necessitate sollicito, petita tribuuntur subsidia. Qualem animum præsetulit memoratus paulò ante Joannes Eleemosynarius, (*In Vita.*) cùm mendicorum quidam post sex numos ab eo acceptos diverso sub habitu rediit, quasi omnino alter ad ipsius opem denuo implorandam, eundemque ludum adhuc tertio iteravit. Cùm tamen pius Præsul, quam de nebulonis fraude à suis monitus, nedum eandem eleemosynam iterum tribui, sed tertio duplicari etiã præcepit: subinvito, nec

fatìs rem probanti administro inquiring : quid si ipsemet Christus Dominus mendici huius personam ad faciendum charitatis meæ periculum sumpserit ? Vel quando plus datur , quàm supplicum pudor ausus sit postulare , ceu factum imprimis à Cardinali Alexandro Montalto accepimus : Principe tam munifico , ut ex rationum libris constet , decies centena aureorum millia esse largitū : (*Rho. Lib. 4. c. 11.*) ceu , inquam , factum ab eo est , cum à paupere fœmina per supplicem libellum quinque aureos rogatus , ita petitioni subscripsit , ut numero ibi exarato decupli notam adjiceret . Et quia mulier , cognito quinquagenos sibi aureos in libello concedi , ad eum redierat , errorémque in descriptum argenti numerum irrepsisse dictitabat , utpote decies majorem , quàm quem postulare sibi animus fuerat ; quasi hunc emendaturus , alteram decupli notam quinquagenario numero apposuit : tum , heus , inquit , ô bona mulier ! nihil jam mendi in syngrapha est . Abi secura , & quidquid tibi pecuniæ juxta illius formulam numerabitur , sinè ullo erroris metu accipe . Quæ ad mensarium Cardinalis se conferens , certiorque ab eo facta , cujuscumque errores sui Domini essent , & quæ illor

illos ratione corrigeret, cum quingentis aureis domum rediit, vix præ tantæ liberalitatis admiratione, & lætitia sui compos. Vel quando munus tribuitur, cum submissione, debitum potius vestigal solventis, quàm gratuita liberalitate accipientem sibi obligantis. Cujus submissionis illustre specimen dedit Juliana à Cruce ex Discalceatis D. Francisci Virginibus, non aliter solita, dum apud parentem Ferdinandum Manriqueum Osornicomitem etiam tum puella ageret, quàm genibus flexis, humilique, & venerabundo gestu egentibus stipem porrigere, tanquam si illam non homuncioni cuiquam de trivio, imò neque Angelo, quorum unus aliquando sub mendici specie illi se obtulit, sed ipsimet DEI Filio, & Regi Angelorum porrigeret. (*Id. ib. c. 13.*) Vel quando tam occultè, dissimulantèrque indigentibus subvenitur, ut subvenientis persona nemini appareat. Quam misericordiæ tantò illustrioris, quantò obscurioris arte D. Nicolaus Myrensis Antistes usus fertur: (*In Lect. Brev.*) dum periclitanti trium inopum Virginum pudicitia consulturus, intempestæ noctis silentio tantum auri per fenestram in earum domum projecit, quantum iis dotandis sufficeret: adeò ut orto

manè provisum sibi affatim cernerent, sed tamen ignaræ, quisnam subsidii esset author, & cui nominatim deberent, nedum gratis vocibus, sed & intima benevoli animi affectione illius vicem rependere. Vel, quando, qui bene meretur, sibi quoque ipsi beneficia sua occultat, negligens eorum rationem subducere, pretiùmque æstimare. Quo in genere prætereundam minimè duxerim Magdalenam Ulloam, trium in Hispania nostri Ordinis Collegiorum munificam Fundatricem, nec non piorum cœtuum, nosocomiorumque, & omnium, qui inopiâ urgebantur, commune præsidium, (*In Vit. Balt. Aly. c. 35.*) sciscitanti quippe nostro Provinciali, quantum pecuniæ in Collegium Villagarzense expendisset, quò de illius summa certiorum posset Generalem Societatis Præpositum facere; haud planè compertum sibi esse respondit, eò quòd sumptus ibi factos nequaquam curâisset in codicem rationum referri: utpote vectigalia DEO dicata, à quo satis haberet certam eorum summam teneri. Digna, quantum saltèm ad hoc caput, magnæ illi Melaniæ Romanæ anteferri. Quæ, cum magnam argenti vim in egenos dispartendam Abbati Pamboni obtulisset, neque ab

eo

eo quidquam responsi acciperet, præter jejunum, *DEUS det tibi mercedem*; quasi admonitura imperitum eremi cultorem de illius muneris pretio, noveris Pater, subjecit, non minùs, quàm trecentas libras id argentum colligere: reprehensa à sancto sene, prout ipsamet postmodum enarravit his verbis: si mihi munus hoc, Filia, donâsses, esset utique, cur de illius pondere me edocendum putares. At cùm DEO illud potiùs consecratum, impensùmque volueris, certissima esto, numeratas illi omnes, etsi ipsa nîl suggeras, non libras duntaxat, sed & drachmas argenti tui esse, ut solidum tibi earum centuplum in futura æternitate retribuatur. (*Pall. Hist. Laus. c. 10.*)

6. Largitati erga pauperes ægrotantium succedit cura, amplissimus ipsa etiam Christianæ charitatis campus, & in quo complures DEI famuli singulari cum laude versati sunt: procuranda sibi sumentes vel ante mortem patria leproforum, aliorumque ejusdem generis semicadaverum corpora: neque solum contrectantes, soventesque etiam visu horrida eorum ulcera, verùm etiam ad hæc eadem linguâ, & ore expurganda progressi. Talis fuit Ferdinandus Ribera Marchio Tariffæ:

Z 5

(Rhe.

(*Rho. Hist. Virt. L. 1. c. 6.*) qui Panormi, ubi
 suus parens Siciliae Proregem agebat, noctu
 vias percurrere unà cum aliis, è præcipua no-
 bilitate adolescentibus consueverat, opem
 ægris laturus, si quos fortè humi projectos,
 humanaque ope destitutos reperiret. Unde
 cum hominem turpi lepra oblitum aliquan-
 do ad nosocomium detulisset, interque ab-
 luendos illius pedes gravi se nausea tentari
 experiretur; tantum abfuit à pio ministerio
 propterea intermittendo, ut ad ulciscendas,
 & generosiùs superandas reluctantis sensus
 delicias, aqua illà ulcerum sanie infecta os
 sibi, faciemque proluerit. Talis dicta no-
 bis paulò superiùs Juliana à Cruce: (*ibid.*)
 quæ, cum anui ex eodem cœnobio tetra, &
 & deformis caro in oculi angulo sensim suc-
 cresceret, neque Medici aptius malo reme-
 dium, quàm linctum catellæ invenirent; ipsa
 sibi ultro, quòd catellam ægra formidaret, id
 officium desumpsit: tamque diu obfirmato
 ad nativi horroris contemptum animo fre-
 quentare perrexit; quoad omnem paulatim
 morborum illius tumoris materiam, iterum,
 iterumque lambendo absumpsisset. Talis
 ille Monachus, qui ægroti ulcerosi curam
 gerens, etiamsi ob saniei, & fœtoris vehe-
 mentem

mentiam ab illius ministerio valde abhorre-
ret, strenuo tamen virtutis conatu animum
vicit: nec modò se avocari passus non est,
quin consueta sedulitate homini adesset, ve-
rùm etiam abluto studiosè illius vulnere sor-
didissimâ illius lavacri aquâ ad quotidianum
potum uti perseveravit, donec in tam eximiæ
charitatis suæ gratiam, DEUS ægro sanitatem
restituit. (*Spec. Exempl. Dist. 2. ex. 180.*) Ta-
lis Abbas Vingualocus: qui à leproso roga-
tus, ut nares sibi perpurgaret, miserandum
in modum putrefactas, & mordaci tabo sca-
tentes, dexteram illico ad pium officium por-
rexit. Sed clamante ægro abstineret manum,
utpote exacerbaturam sibi suo attactu sen-
sum doloris, sique relevatum se vellet, ap-
plicitis potiùs vulnere labiis noxium indè hu-
morem paulatim exugeret, nè id quidem au-
xilii genus præstare illi renuit: largam protin-
us à DEO nactus mercedem: locò quippe
putredinis gemmam indè miri splendoris e-
duxit, quique leprofus modò videbatur, eum
sub augusta Christi Domini specie ferri in
cælum aspexit. (*Ibid. Dist. 8. Ex. 159.*) Ta-
lis magnus ille Indiarum Apostolus, Francis-
cus Xaverius: qui horrore se affici in aspici-
endis, tractandisque ægrorum ulceribus sen-
tiens,

mens,

tiens, ut eam naturæ infirmitatem, quam pro charitatis defectu interpretabatur, animi generositate pervinceret; vulnere usitatum præter morem fædo os admovit, totum pluries linxit, ac quidquid demum purulenti humoris intus restagnabat, fugendo eduxit: tantam heroico illo actu cum huiusmodi suapte naturâ invisibilibus objectis consuetudinem, & quasi familiaritatem adeptus, ut teterrima quævis ulcera jucundum ei deinde exhiberent spectaculum, & fastidii locò delectationem solerent afferre. Unde in actis, pro eo Cælitibus annumerando confectis, legitur sæpe accidisse, ut fœdissima ulcera ablueret, immundum, quo abluta fuerant, liquorem ebiberet, ægrique confestim integram charitatis ipsius merito valetudinem recuperarent. (*Mass. in Vit. L. 1. c. 3. & Bart. As. L. 1.*)

7. Quid porrò de reliquis exercendæ charitatis rationibus dicam? Ullane cogitari earum potest, quin fideles Christi affectu egregia illius documenta posteritati reliquerint? Exemplo sit, quantum ad prohibendas etiam cum proprio incommodo aliorum molestias, insignis è nostra Societate Theologus, neque minùs præstans DEI servus, Thomas Sancius: qui ex itinere Almonaziam ap-
pul-

pulsus, paulò post, quàm domestici cubitum se receperant; nè ulli eorum nolæ pulsu somnum abrumperet, noctem totam, quamvis de via fessus, sexque, & sexaginta annorum senex ante ostium Collegii infomnem traduxit. (*Rho. Ex. Virr. L. 1. c. 3.*) Exemplo, quantum ad sibi desumendos proximorum labores, duo itè nostri Ordinis Sacerdotes, Franciscus Folianus, & Joannes Nunnus Barrettus: hic sedulam adeò captivis in Africa Christianis operam navans, (*Godin. de reb. Abass. L. 2. c. 11.*) ut, si eorum quispiam præsenio, aut virium imbecillitate non posset, nisi ægre, & cum valetudinis offensione, ministeriis desungi, à barbara Dominorum inhumanitate sibi injunctis; ipse ultro miseri pensum, & opus in se reciperet, próque illo non minore cum animi lætitia, quàm corporis labore perageret: ille verò in Collegio Romano tam nullam incommodi sui rationem ducens, dum eo socios levaret; (*In Nostr. Menol. Manuscr.*) ut natum se ad omnibus intervendum profiteretur: ordinarias idcirco Philosophiæ, Theologiæve prælectiones sua ipse manu pro quocunque scholasticorum scriptitans, qui hac ipsius opera egeret: omnibus negotiis alicujus causâ domo proditu-

tu-

turis socium se offerens : ipsorumque Laicorum fratrem vicem in abjectissimis quibusque muneribus subiens. Exemplo, quantum ad libertatem aliorum captivitate sua redimendam, egregii duo Seraplici Ordinis filii, alter discalceatus, nomine Franciscus à S. Maria Magdalena ; (*In Vit. S. Petri de Alc. L. 3. c. 27.*) alter Capuccinus, nempe Joseph à Leonessa : æmuli ambo charitatis, quam D. Paulinus hoc in genere olim exhibuit : nisi quòd DEO pia eorum voluntas suffecerit, ac prior, antequam Algerium perveniret, quò destinata redemptionis causâ properabat, mortalis vitæ cursum absolvit : alter verò nullis precibus impetrare à barbaro Christiani alterius captivi hero potuit, ut se in illius locum, & sortem reciperet. (*An. Capuc. a. 1612. n. 95.*) Exemplo, quantum ad majorem alieni, quàm sui capitis curam, tum Joannes Rastellus, qui videns Paulum Hoffæum grande in Germania Catholicæ rei columen, gravissima in valetudine ad extrema deductum, magnis precibus à DEO institit petere, ut se vellet illius locò defungi : compos voti sui factus, ut non multò post & subsecuta ipsius mors, & incolumitas Hoffæo reddita declaravit : tum Sanctulus Nursiensis Ecclesie
 Pres-

Presbyter, qui, teste D. Gregorio illius fami-
 miliari, cum à Longobardis impetrasset, ut
 Diaconum apud ipsos captivum, & in cer-
 tam diem neci destinatum sibi tanquam pro
 eo vadi custodiendū traderent: alienæ quàm
 propriæ studiosior salutis, suadendo, hortan-
 doque amicum induxit, clandestino ut effu-
 gio se in tutum reciperet. Quapropter cum
 præstituta die nusquam appareret, ductus ipse
 est, juxta sponsonis fidem, illius locò ad sup-
 plicium. Jamque stabat sub lictoris acinace,
 & quam à fratris capite necem depulerat, ser-
 vati illius reus, suo ipse excepisset, nī Deus
 altè sublatam, & jamjam in vulnus descensu-
 ram carnificis dexteram immobili stupore
 constringens, Barbarorum animos à decre-
 to illius cædis ad illius venerationem virtutis
 impulisset. (L. 3. Dial. c. 37.)

8. Tales itaque ardoris sui significationes
 Christiana charitas edidit corporum bono.
 quis verò illas explicet, quibus flagrantissi-
 mum suum prospiciendi animabus studium
 contestata est: nihil artium, industriarum,
 conaminum, & laborum omittens, quod ad
 finem prædictum adjumento esse posset? Vi-
 desne illum Vlyssipone ingenui oris juvenem
 sordidâ amictum lacernâ, gravibusque sarcin-
 nis

nis succollantem, humerorum labore, ac ve-
 cturis onerum quotidianum sibi victum qua-
 ritarare? Alphonsus Barrettus est, (*Godin. de
 Reb. Abass. L. 2. c. 3.*) Societatis nostræ ado-
 lescens, nîl veritus id vitæ, ac ministerii ge-
 nus bona cum Præsidium venia ad tempus
 profiteri, ut bajulorum vulgus assiduè inter
 eos, tanquam unus eorum vivens, commo-
 dius Christianæ fidei, & vitæ disciplinâ eru-
 diret. Vidésne illum Parisiis, hybernâ no-
 ctam inter gelidissimi stagni undas nudo cor-
 pore immersum traducere? (*Bart. Inst. L. 1.
 n. 41.*) Ignatius Loyola est, ibi tanquam in
 insidiis consistens, impudicum ut juvenem,
 qui illac transire ad effrænem suam libidinem
 explendam solebat, novo illo sui aspectu, &
 cælestibus intentatis minis à nefaria consue-
 tudine absterreat. Vidésne alium in extre-
 mi Orientis oceano vilissimum remigem cor-
 poris cultu, & laboribus ministerii præferre?
 Petrus Cassui est, nostræ Sodalitatis Sacerdos
 ad ærumnosum, abjectumque id vitæ genus
 plures annos ducendum à charitate sua im-
 pulsus, quò nimirum ità dissimulatus pene-
 trare in Japoniam posset, Ecclesiæque illi
 gravissimè laboranti succurrere, nullum li-
 cèt impensæ illi operæ præmium laturus, nisi
 acer-

acerbissimam necem, quam postremò ab hostibus veræ fidei sustinuit. (*Id. Hist. Jap. L. 5. & in Menol. Manusc.*)

9. Hæc charitas omnem adeò nostro Michaëli Latavallio, nedum cujusque alterius sui commodi, sed & necessarij cibi surripiebat memoriam, & curam; ut, cum aliquando post navatam diutissimè animabus operam invitaretur ad prandium, quo reliqui domesticorum perfuncti jam erant, vultu admirabundo responderit: quid? nonne prandius cum sociis jam sum? (*Rho. Hist. Virt. L. 1. c. 3.*) Hæc fecit, ut Ursula Benincasa ad fororis Bernardinæ animam piacularibus è flammis vindicandam, quos ea pati dolores meruerat, in se transferri, & instanter à Deo posceret, & translata per decennium libentissimè toleraret. (*ib. c. 4.*) Hæc Thomæ à Jesu, Augustiniano discalceato, gratas adeò Mauricæ captivitatis arumnas reddidit, ut, licèt non deesset sui redimendi facultas, quamdiu tamen superstes fuit, in iis permanere ultro voluerit, præferens libertati spirituales fructus, quos cæteris captivis suâ præsentia afferebat. (*id. Ibid. c. 3.*) Hæc Abbati itidem Serapioni persuasit, ut se ethnicis pluries Dominis in servum venundaret:

A a

(Pall.

(*Pall. Hist. Laus. c. 83.*) majorem nempe ita habiturus Christianæ illis fidei insinuandæ, tradendæque opportunitatem. Quid plura? Hæc innumeros ad sua corpora in manifestis mortis discrimen projicienda impulit, quos sempiternam possent aliorum animabus vitam conferre. Qualis fuit (ut domesticis utar exemplis) Joannes Baptista Romanus, qui facto naufragio dum tabulæ adminiculo se sustentat, videns juxta se Hebræum unum jactari, supremum illud laborantis vitæ tutamen sponte homini cessit, adacto tamen ut prius polliceretur, subjecturum se frontem si litus tenuisset incolumis, Christianæ initiationis lavacro : parùm adeò pensi habebat furibundi ipse maris gurgitibus mergi, dum alter renascetur in undis sacri Baptismati (*Rho. supra.*) Qualis etiam Franciscus Rodricus : qui fracta juxta Vlyssiponensem portum navi, nè navigationis comites, quos et aliis alios mare absorbebat, in extremo illi cardine absque Sacerdotalis absolutionis presidio desereret, maluit, quoad vita suppetere inter morientes eorum lethi confors perferre, quàm cymba, quæ ab amicis offerebatur præstòque aderat, in litus subduci. (*Id. ib.*) Quales demum tot Sodalium nostrorum ce

turæ, qui grassante pestifera lue dum ea infectos supremis Sacramentis, & monitis rite comparare ad vitam immortalem laborant, non minùs hilariter oppetierunt, quàm intrepidè provocaverant mortem.

10. O Charitas! virtus sanè heroica, & generosissimorum spirituum, utpote ex trajecto cruci affixi DEI Filii corde orta, & sacro ejusdem cruore lactata. Quantum supra humanos amores tu emines? Quidve non audere animam cogis, quæ plùs se ipsa DEUM suum amans, ingeminari ab eo sibi audit: *si diligis me, pasce oves meas*; si mei amans credi optas; talem meos servos amando te proba. Quidquid mihi operæ, atque officii debes, in eos totum deprome: servito ipsis, quomodo, & quantum mihi velles servire. *Quamdiu fecisti uni ex his minimis meis, mihi fecisti.* Age, flamma cælestis, animabus quoque nostris illabere, & totas divino ardore tuo comple: ut *non quærentes, quæ nostra sunt*, sed juxta perfecti amoris leges, plùs in aliis, quàm in nobismet ipsis viventes nostrum existinemus lucrum, quidquid ulli hominum peperimus boni: tantòque æstimabiliùs lucrum, quantò illud nobis majori perpeffionum, ac laborum sumptu constiterit.